

Nr 388

Av fru **Sjövall** och herr **Kristenson** i Göteborg, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition nr 19, med förslag till sjukhuslag m. m.

I Kungl. Maj:ts proposition nr 19 framlägges förslag till en ny sjukhuslag. Förslaget omfattar ej all vård å sjukvårdsanstalter, å andra sidan har det vidgats att omfatta vissa former av öppen vård.

Viss anstaltsvård, främst tillhörande områden, där gränsdragning varit svår, exempelvis inom åldringsvården, är utelämnad. Även vården vid anstalter för psykiskt efterblivna ställes utanför lagens kompetensområden. En snabb medicinsk utveckling kan tänkas inom nära framtid öppna nya behandlingsmöjligheter för vissa grupper psykiskt efterblivna och då kommer här samma problem att uppkomma, som man nyligen mött inom psykiatri och geriatrik.

Departementschefens uttalanden om vilka former av öppen vård, som skall falla under lagen, är ej helt entydiga. I princip skall den ej omfattas av lagen, då den meddelas utanför sjukhus. Ett väsentligt undantag utgör de fristående poliklinikerna i vissa storstäder men departementschefen hänför till denna kategori även fristående läkarcentraler och andra nya vårdformer, som kan uppkomma. Till denna senare grupp kommer möjligen alkoholpolikliniker att höra.

I lagförslaget 4 §, andra stycket, har dessa öppna vårdformer sanktionerats; dock synes formuleringen "vid eller i anslutning till sjukhus" kunna komma att rymma tolkningssvårigheter. Viss risk kan föreligga att en strikt tolkning av dessa uttryck kan innebära omöjlighet att erhålla tillstånd för tillskapande av nya fristående polikliniker.

En rad av våra nuvarande specialkliniker har ofta vuxit fram ur en enläkarmottagning, ordnad av huvudmannen.

Byggrestriktioner, som avsevärt kan försena utbyggnad av existerande lasarett, hårt utnyttjande av lasarettstomter och dem omgivande stadsområden kan tvinga huvudmannen att förlägga nya verksamhetsgrenar nära eller långt bort från sjukhusenheterna.

Den ytterligt snabba utvecklingen inom medicinens alla grenar kan också framtinga nya lösningar. Enbart exempelvis det samarbete som i framtiden kommer att ske mellan tekniska och medicinska högskolor kan nödvändiggöra former, som vi i dag inte känner och där både den geografiska, organisatoriska och administrativa anknytningen till sjukhus kan vara flytande. Många nya vårdformer bör säkerligen helt eller delvis ges öppenvårdskarakter.

Lagen avser, att läkare vid sjukhus skall ha skyldighet att deltaga i den öppna vården. Enligt § 15 "må överläkare även anställas med uppgift att verkställa undersökningar eller meddela behandling av speciell art utan att särskild klinik inrättas för ändamålet". Även här kan tolkningsproblem uppkomma, då man traditionellt med undersökning och behandling brukar avse sådan åtgärd, där läkaren kommer i direkt kontakt med patienten. Många sjukhus har avancerade speciallaboratorier och det är uppenbart att läkarna vid dessa skall ha enahanda skyldighet som övriga läkare att deltaga i sjukhusens öppna vård.

Ledningen av landstingskommuns sjukvårdande verksamhet föreslås utövas av sjukvårdsstyrelse. Detta uttryck, som är språkligt tungt, står inte i överensstämmelse med kommunallagens övriga benämningar på förvaltande myndighet under stadsstyrelse, medan däremot sjukvårdsnämnd är i enlighet med dessa.

Under åberopande av ovanstående hemställes,

att riksdagen måtte besluta,

1) att 4 §, andra stycket, ges följande ändrade lydelse: "Utan inskränkning som nu sagts må inrättas särskild avdelning avsedd enbart för öppen vård."

2) att den i lagtexten förekommande benämningen "sjukvårdsstyrelse" ersättes med "sjukvårdsnämnd".

3) att 15 §, 2 mom., 3) sista styckets första mening kompletteras och ges följande lydelse: "Överläkare må även anställas med uppgift att verkställa undersökningar och laborationer eller meddela behandling av speciell art utan att särskild klinik inrättas för ändamålet."

Stockholm den 27 januari 1959

Elisabet Sjövall

Valter Kristenson